

8

LEGES
GYMNASII

GEDANENSIS,
MAGNIFICA

Nobilissimi & Amplissimi

SCHOLARCHALIS
COLLEGII

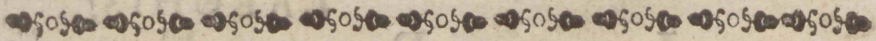
AUTORITATE

Denuò recognita, aucta &

Confirmata,

die XXVIII. Julij

Anno MDC LV.

Typis VIDUÆ GEORGII RHETII.

Autoritas asurgit Legibus
recognitis, ac auctis,

S. R. Maiest. Burggrasio Illustri,

VIRO MAGNIFICO, STRENUO,

NOBILISSIMO;

DN. ADRIANO a Linden/

Præconsule Seniore, & Protoscholarchâ

summè merente,

UT ET

MAGNIFICIS, NOBILISSIMIS, AM-

PLISSIMIS; VIRIS,

DN. NICOLAO a Bodeck/

Ærarii Præfecto,

DN. ADRIANO Engelcken/

DN. IOACHIMO Schradern/

CONSULIBUS ET SCHOLARCHIS

DIGNISSIMIS.

Assistas Nostris Altissime Iova SCHOLARCHIS!

ARS, LAUS, AC BONITAS, EUNOMI-

EN SEQUITUR.

Dirigat Jehova Manus.

for. E21 145

PR O O E M I U M.

ET si verissima est Pauli sententia, legem non esse positam justis, sed legis contemptoribus, & qui subijci nesciunt; tamen cum in omnibus hominibus, præsertim in ætate juvenili magna sit infirmitas, magna incititia & ignorantia, ut sæpè vel boni etiam, iudicii quâdam immaturitate, vel legum ignorance, vel aliorum exemplis & persuasionibus in fraudem inducantur: prodest iis quoque certas legum formas proponi, secundum quas, ceu vivendi certas regulas & normas peccata devitare, vitamque & omnes actiones suas rectè informare discant. Hoc consilio (licet & in hoc nostro cœtu multos bonos & moratos esse Discipulos non dubitemus, qui vel sine monitore spontè facturi sint officium) nos etiam hæcæ leges nostras, universis & singulis nunc proponimus, quarum ductu & auspiciis, omnia sua studia, mores, & vitæ instituta gubernent & componant. Quare omnes Gymnasii nostri Alumnos & Discipulos hortamur, ut his debitam & spontaneam præstent obedientiam, ac memores sint dicti Apostolici: necesse est obedire non solùm propter iram, sed etiam propter conscientiam.

I. LEX.

DE PIETATE.

Pæclarè inquit Psaltes; *Principium Sapientia, timor jehovæ, & intellectus bonus facientibus præcepta ejus.* Ut igitur felicia sint doctrinarum studia, à Pietate omnia erunt inchoanda. Manè itaq; cum primùm cubitu surrexeris, à piis votis & lectione Sacra operarum initium facito; vesperi iisdem claudito. Et quia jà certæ Preces publicæ horâ V. Matutinâ, & IX vesperinâ fuerunt constitutæ, illas ne deferito, sed communè Ecclesiæ, Reipublicæ, ac Gymnsii nostri, Tuamq; ipse salutè conjunctis suspiriis poscito. Ab execrationibus, jurandi futilitate, perjuriis, Artibus Magicis, superstitionibus omni tempore abstineto. Concionibus Sacris & Liturgiis Ecclesiasticis frequens interesto. Exordium, Propositionem, Confirmationem, Principales Doctrinarum Locos, & quæ in ipsâ Elocutione observatu digna reperiuntur, fideliter annotato. Munus vero concionandi cuivis Discipulo Classis secundæ & Tertix severè interdictum esse scito. Auditoribus autem primæ classis piis & eruditis concessum, hæc tamen lege, ut conciones habendas Reſtoris Censuræ prius subjiciant. Preces usitatas, ante & post sumtum cibum recitandas, nunquam intermittito. Succesum & benedictionem divinam ad omnia vitæ tuæ instituta frequenter implorato, omnesque tuas cogitationes, omnia studia & actiones ad agnitionem & celebrationem Dei referro. Etenim *Pietas ad omnia utilis est, habens promissionem vitæ presentis & futura.*

II. LEX.

DE REVERENTIA ET OBEDIENTIA ERGA SUPERIORES.

Postquam Deo Opt: cultum pietatis & obedientiæ debi-
tum

rum præstitisti, proximè tibi ad Magistratum, Parentes, & Præceptores tuos deveniendum est. Hos enim Deus vi-
 ces suas in terris gerere voluit, & per hos mundum hunc
 magnâ ex parte administrat. Quare de his omnibus hono-
 rificè sentito: dignitatem eorum atq; autoritatem, neq;
 contumeliâ, neq; violentiâ ullâ attingito: in omnibus
 (quæ impietatem non sapiunt) subjectionem & obedi-
 entiam debitam sine morositate & contumaciâ eis præstato:
 Vocatus ab iis, quovis tempore sine cunctatione eos acce-
 dito: humani quid passis, ne obrectato; monitis & cor-
 rectionibus ne obmurmurato: Observantiam, amorem,
 gratitudinem, verbis, gestu, & factis erga eos semper de-
 clarato.

III. LEX. DE DILIGENTIA IN DISCENDO.

Præceptoribus tuis eo nōmine commendatus es, ut ipso-
 rum ductu in pietate, doctrinâ liberali, & morum cul-
 tu proficias. Manè itaq; quod tempus studiis aptissimum
 est, ad discendum maturè surgito: ad prælectiones audi-
 endas, horâ constitutâ sine morâ adesto: calamo, atra-
 mento, chartâ & libris, quibus opus, semper instructus esto:
 Professori legenti vel repetenti diligenter auscultato: an-
 te dimissionem ne egreditor: nullius studia, & diligenti-
 am susurris vel aliâ quâvis ratione interturbato: lectiones
 auditas domi diligenter repetito, certissimè persuasus si-
 ne Repetitione Lectionem non fore frugiferam: si quæ
 non es affecutus, commilitones vel Profesores finitâ ho-
 râ de his interrogato, Stylum qui optimus dicendi Magi-
 ster est, in solutâ & ligatâ tam Græca, quâ Latinâ Oratione
 assiduè exerceto, Musicâ te oblectare volens intrâ privatos

rietes id facito: horas studiis gravioribus aptas eâ ne consumito: Omneq; tempus tibi perire statuas, quod literis non impenderis. Alumni & Beneficarii, qui abfuerunt lectionibus publicis, ad tempus mensæ communis beneficio, chori Symphoniaci membra, parte aliquâ collectæ, privabuntur: habitatores palatii, parum diligentes in frequentandis lectionibus, è palatio excludentur; cæteri eisdem culpæ obnoxii, non facilè ad actus publicos habendos admittentur, nec testimoniis ad beneficia aut munia necessariis ornabuntur.

IV. LEX DE MODESTIA.

MAGNUM decus & ornamentum in adolescente ingenio est Modestia, multarum virtutum mater, *quæ majorem quoq; ipsâ doctrinâ meretur commendationem.* Huic ergo semper & ubiq; diligenter studeto; per plateas decenter & compositè ingreditor; ne vociferator, ne tumultuator, ne circumcursato: cristatus, calamistratus, gladio accinctus, absq; pallio, baculum vel simile quid manu, ferocis instar militis, vibrando, ne incedito. Interrogantibus placidè & modestè respondeto. Mensæ gestu composito assideto. Indecori in eâ nihil admittito, Januas violenter nec pulsato, nec occludito, per scamnâ Auditorii ne discurrato: probitate domi & foris te omnibus commendato. Omnibus personis honoratis, & auctoritate eminentibus, verbi divini Ministris, viris Eru- ditis & gravibus, Senibus & Civibus, item peregrinis dignitate vel integritate Conspicuis, nec non Matronis & Virginibus honestis debitum honorem exhibeto: ac ita te gerito, ut in omnibus actionibus tuis verecundia eluceat.

V. LEX

V. LEX
DE SOBRIETATE, TEMPERANTIA ET CASTITATE.

UT pietati & liberali doctrinæ vacare, & mores honestè regere possis, necessaria quoq; inter alias virtutes est Temperantia. Quapropter cibo & potu nimio ne te ingurgitato: Ad tabernas publicas, & loca parum honesta, vel suspecta ne accedito. Avino adusto, fructibus immaturis & alijs noxijs abstineto. Computationes nullas cum quoquam exerceto. Mala Sodalitia, tanquam peccandi illecebras & pestes, fugito: vel iis implicatus, maturè te eorum consortio subtrahito. Castitati & Sanctimonix, *sine quâ nemo Deum visurus est*, assiduè studeto. Spureos sermones & cantilenas, gestusq; omnes lascivos & indecentes, ne usurpato. Corpus tuum *Domicilium Spiritus Sancti, & quod sanguine suo pretioso Salvator tuus mercatus est*, libidinibus ne polluito. Sacrum hunc locum, pietati dicatum, in quo S. S. Trinitas & Angeli præsentés esse gaudent, ulla profanitate, procacitate, obscœnitate, turpitudine, ne inquinato.

VI. LEX
DE JUSTITIA.

Non nobis tantum, sed Alijs quoq; nati sumus. Ita ergò tibi vivendum esse scias, ut non tantùm tibi profis, sed ut alteri etiam non noceas. Nullum itaq; tuâ culpâ offendito; nullum minis terreto. Litigijs, odijs, provocationib; pugnâs ne certato; inimicitias nullas serito: nullum spoliato, alterius habitaculum ne oppugnato: fores & fenestras nullibi effringito: sedilia & mensas ne scindito: seras adulterinâ clave ne aperito: alienis abstineto: inventa suis Dominis restituito, vel ad Præceptores reportato. Pretium Institutionis, Lignalia, Locarium
stato

stato tempore solvito. Contractus & permutationes rerum illicitas omnino ne exerceto, nec alios eis defraudato. Hortos nullius depopulator. Pila nive conglobatas hyeme in neminem torqueto: nulli impedimentum ullum, dum quæ sua sunt, facit, objicito; nulli in universum noceto; damnum, si quod dederis, præstato; semperq; ita vivito, *ut quod tibi fieri non vis, alteri ne feceris.*

VII. L E X.

DE VERITATE.

PEculiare quoq; vitium est juventutis, ut si quâ in re delinquat, mox effictis ingeniosè mendaciis, ea palliare satagant. Quod si semel atq; iterum res procedat, quidvis postea, spe fallendi Præceptores, admittere non erubescunt, atque ita in omnia scelera, religioni & vitæ communi officientia, & sibi ac aliis tandem exitiosa, paulatim prouunt. Ab his igitur initio statim diligenter caveo: Contra Veritati, totius humanæ societatis conservationi summè necessariæ, semper & per omnia studeto. Interrogatus de eâ nec Tuâ causâ, nec in alterius gratiam occultato, nec reticentiâ tuâ alienis peccatis communicato, si in mendacio deprehensus fueris, severiori pœnâ Te afficiendum esse scito. Calumniis, obreçtationib; falsis delationib; convitiis, agnomine, neminem gravato: famam & bonam existimationem nullius proscindito; *nihilq; turpius, nihilq; fœdus esse ducas mendacis, & calumniis, quæ propria sunt opera Diaboli.*

IX. L E X.

DE MUNDITIE.

Non parum etiam ad favorem adolescentibus conciliandum facit mundities, quâ ab hominibus incultis & agrestibus homines ingenui discernuntur. Idcirco capillos

pillos pexos, faciem, manusq; lotas, ungues resectos, vestes & calceos mundos habeto : In Gymnasio quoq; stragula lecti, postquam surrexeris, componito : cubiculi sordes, stramina, quisquiliæ, lotium per fenestras ne effundito ; in pavementum etiam, vel angulos, vel vestibulum loci secretioris ne dejicito ; sed in locum destinatum deportato. In peristiliis, eorumq; angulis urinam ne projicito ; multò minus verò alvum exonerato : Sedilia loci secretioris ne conspurcato. Parietes, januas, mensas, scamna, picturis vel literis ne deformato. Ex urnâ publicâ faciem vel manus, vel quascunq; res alias, ne lavato. In puteum lapides, cæmentum, sarmenta vel quascunq; res alias, ne dejicito, neu aqvam ullâ ratione inquinato, tuâ ne petulantia omnium, qui in Gymnasio sunt, valetudini & saluti officias. Deniq; sordes in hortos vel areas vicinas cujuscunq; ne projicito.

IX LEX DE LUSU.

Quod caret alternâ requie durabile non est, inquit Poeta. Ideo & nos aliquid laxamenti indulgendum arbitramur Gymnasii nostri Discipulis, ut ludo & honestis corporis exercitamentis vacantes, à discendi laboribus interdum respirent, quò tantò alacriores, honestis, ac ingenuos juvenes non dedecentibus lusibus recreati, ad Musarum culturam revertantur. In ludendo autem modestiæ fines ne excedito: a rixa, dolis, tumultuatione, injuriis caveto: pecuniam vel similia ne deponito ; sed solâ victoriæ gloriâ contentus esto, Ab alexæ & chartarum ludo prorsùm abstineto, siquidem illud non tantum legibus interdictum, sed & juventuti ad otium, rixas, ingluviem & id genus vitia pronæ, ut plurimum perniciosum esse solet.

X. LEX
DE PRÆCAVENDIS ET EVI-
TANDIS PERICVLIS.

INter alia mala & incommoda hoc etiam peculiare est ætati juvenili, ut improvida sit, & temere se in multa pericula præcipitet, Omnia ergò, quæ tibi aliquod possunt creare periculum, cautè devitato. In fluminibus & lacubus prorsus ne lavato. Per glaciem calopodijis vel simili modo ne vehitor. Sclopetæ missa facito, nec ex clavibus vel alijs cannis æreis aut ferreis tale quid efformato; multò minus ea displodito. Arma, quibus vitæ alterius nocere possis, ut sunt pugiones, gladii, & hujus generis alia ne gestato; neq; ulla sine singulari indultu in Museo tuo, habeto. Ab equis, rhedis & canum morflu caveto. Ad gladiatorum spectacula ne accedito: pugnantibus inter se ebrijs vel rixosis ne assistito, nec te illis immisceto. Per gradus, quibus ad conclavia superiora ascenditur, præcipitanter ne decurrito: in contignationes superiores ne petito; multò minus per trabes transversas incedito. Sepem ligneam, quæ Gymnasii limites à vicinis locis dirimit, vel ullum parietem ne transcendito. A fructibus immaturis abstineto. Ligna in palatio, tuâve Camerâ ne secato. In Gymnasio post horam quintam hyberno tempore hypocæustum ne calefacito. Autumnali tempore fumiductum purgato, tuis ipsius sumptibus: nec ignem in fornace continuo foveto. In cubiculis, aut alibi, intrâ Gymnasii septa, candelas ardentes, sine lateribus ex laminis ferreis vel alioquin tutis & idoneis ne habeto; easq; petiturus lectum, signo dato statim extinguo, nec eas sub metu pænæ gravissimæ iterum accendito, ac *semper non arcesfenda, sed ultrò etiam venientia tibi cavenda esse pericula, meminero.*

XI. LEX.

DE HABITANTIBUS AC PER-
NOCTANTIBUS IN GYMNASIO.

Verè dictum est: *vitare peccata, esse, vitare occasiones peccatorum.* Quamobrem ut & nos Discipulis nostris aliquo modo eas præscindamus, eorumq; studia & instituta magis explorata habeamus, Nemo eorum, qui apud nos habitant & pernoctant, sine veniâ Rectoris, & Inspectoris, foris temerè pernoctato; minimè omnium noctu per urbem cum gladiis & clamoribus discursato, venientes ad te nullos, pernoctandi apud te gratia, recipito, vel in Cubiculo tuo clam foveo; Multò minus & similes opifices ac Cerdones Sartores, Sutores sustentato. Alios, nugandi, & ineptiendi vel turbandi eos causâ, post cenam ne accedito. Musicam verò decenter exercere, vel lectiones invicem repetere liberum est, Cameras & Musea nemo alteri divendito; cum enim sint publici juris privatum possessorem non agnoscunt. Cùm etiam clavium abusum, prudens quisq; meruere debeat, utiq;ve clavem januarum publicam vel universalem nemo habeto. Alumni Amplissimi Senatus, & cæteri leges Oeconomicas, Sanctissimè semper observanto. Nihil quoq; absq; consensu Rectoris & Inspectoris in habitatione tuâ demolitor, nihil perditto, sed facta & tecta, ut tibi tradita sunt, servato omnia.

XII. LEX.

DE NOVITIIS, & PEREGRINIS
POEDAGOGIAS QUÆRENTIBVS.

Novitius ad nos veniens, nomen tuum Rectori significato, teq; ab eo in numerum Scholasticorum recipito, Legibus, Rectori, Inspectori, & Professoribus omnibus reverentiam & obedientiam promittito, nec le-

Etiones ullius Professoris prius adito, quam Rectori nomen professus, & reverentiam ac obsequium legibus præstandum pollicitus fueris. Censuræ, iudicio & examini, quisquis es, qui Gymnasii nostri membrum esse volueris, sine tergiversatione omni tempore te submitto. Idem Pædagogias quærentes & obtinentes, cuiuscunqve sortis studiosi audiant, Pædagogicæ Præfecti, vel præficiendi præstanto. Testimonium quoq; vitæ & morum à Præceptoribus tuis, vel hominibus aliis gravibus & eruditis tecum afferto, & apud Rectorem deponito, nec, nisi ab eodem etiam novo instructus, discedito. Pædagogiam apud cives honestos nactus, in officio tuo fidelis esto, discipulis pietate & bonis moribus præluceto: iisq; te & hero tuo & Præceptoribus commendato. Discipulorum operâ in afferendâ aquâ vel cerevisiâ, portandis lignis, calefaciendis & purgandis musæis, præferendâ face, sternendis lectis, & similibus ministeriis servilibus, ne abutitor. Discessurus iisdem rursum valedicito, pro institutione & victu gratiam habeto, & cum factis nequeas, verbis declarato. Nisi verò valedixeris, semper Te Gymnasii legibus obnoxium manere scito. Quin & nemo Pædagogorum, sive Academici, sive Gymnasii nostri Alumni sint, discipulos publicæ classi subtrahito, instituturus eos privatos inter parietes: Nec Professorum ulli tales Pædagogos, Discipulos, sive Gymnasio, sive aliis publicis Scholis subtrahentes promoveant. Præstat enim nô habere Gymnasii fucos & turbones, qui tam publicos discipulos, quam Præceptorum publicam institutionem sugillant, destruentes, non ædificantes Gymnasium.

POENA TRANSGRESSORUM.

Cum autem inutiles omnino sint leges sine executione, & nervus totius sit disciplinæ, ut inobedientes & contumaces debitâ animadversione coercantur. Quare ne
quâ

quâ in re nostro desim^o officio, in omnes, qui doctrinæ & disciplinæ nostræ commendati, has leges Magnificorum DDn. Scholarcharum autoritate confirmatas petulanter vel superbè contempserint, ac violaverint, justâ severitate animadvertemus, & pro delicti & circumstantiarum magnitudine ac ratione, vel monitis & severâ objurgatione corripiemus, aut alijs Scholasticis pœnis afficiemus: vel si enorme sit delictum, & Gymnasio nostro contumeliosum, ex honestissimâ Societate, cœtus nostri Scholastici præviâ autoritate & consensu Nobilissimorum Scholarcharum nostrorum, eum prorsùs ejiciemus. Quod idem quoq; de otiosis vagatoribus, & qui ut pecus scabie infectum, improbitate & malitiâ suâ alios corrumpere solent, statuimus. Quod si autem quis auctoritatem nostram contumacitè eluserit pœnæ meritæ, ut par est, se subijcere detrectaverit, aut nobis, vel cœtui nostro Scholastico molestus, vel quâcunq; ratione iniurius esse perrexerit, eum Superiori Magistratui indicabimus, qui patrocinium nostri & legum nostrarum benevolè suscipiet. Si quis tamen eorum, hominum animadversionem effugerit, eum justo Dei judicio, contemptum legum & disciplinæ severissimè suo tempore vindicaturò relinquemus. Quapropter ut his legibus nostris, & propter Dei mandatum, & conscientiæ vestræ integritatem, & quia hoc vobis etiam utile est, ultrò & spontè pareatis, vos iterum iterumq; omnes & singulos exhortamur.

POLLICITATIO.

EGO NN. sanctissime promitto, me, auxiliante Deo, leges hujus Gymnasii servaturum, Magnificis Dominis Scholarchis, Domino Rectori, Inspectori, & cœteris Profesforibus in omnibus spontè obtemperaturum, in studiis diligentiam, fidem & assiduitatem præstiturum, pœnas ob legum violationem irrogatas sine tergiversatione patienter subiturum, multo minus absq; Consensu Rectoris discesurum, nec quicquam eorum omisurum esse, quæ ad officium fidelium, & gratiorum discipulorum pertinere intellexero.

LEGES
MAGNIFICORUM D D: SCHOLARCHARUM
PRO UTILITATE ET EMOLUMENTO
ALUMNORUM
PROMULGATÆ.

L. I.

Recepti in Reipubl: Gedanensis Alumnorum numerum, ad locandum operam suam Amplissimo ejusdem Senatui, quando ab ipso vocati fuerint, cum perpetuis gratiis se obliganto.

L. II.

Beneficarii Pædagogias ne ullas habento, neq; minus ullius famulitio, se absq; speciali indultu Dni Oeconomix Regentis, addicunto.

L. III.

Dno. Inspectori Beneficarii, antequam ad mensam adducuntur, nomina sua danto, & obsequium promittunto.

L. IV.

Omnes Alumni omnibus Gymnasio Præfectis Profesforibus, Præceptoribus & Legibus, inprimis verò Dno. Rectori et Inspectori, cui Oeconomix & Alumnatus Inspectio specialiter commissa est, honorem & Obedientiam in omnibus præstanto, nec admonitionibus, vel objurgationibus & correptionibus ejus se opponunto.

L. V.

Conciones sacras, diebus, cultui divinæ Majestatis destinatis habitas, diligenter excipiunto, ac Dno. Rectori mature exhibento, Has qui neglexerit, cænâ careto.

L. VI.

Lectiones publicas præ reliquis perpetuâ diligentia audiunto, & jussi in publicis vel privatis disputationibus, Facultati cui præsertim operam dare cogitant accommodatis, respondere, aut Orationes habere, si tantarum sunt facultatum, ut illas prælo commodè subjicere possint, ac tanti judicij, ut materias, de quibus disputatio instituitur, quadantenus intelligant, ne recusanto: Si quis verò hoc facere detrectaverit, hâc ipsa tergiversatione mensâ hâc indignus judicabitur.

L. VII.

Ut autem exercitiorum, e quibus Gymnasij Laus effulget maxime major habeatur frequentia, unusquisq; alumnorum, quem ordo tetigerit, unum ad minimum per septimanam exercitium æteris lectionibus publicis non neglectis vel Disputando vel

perorando, vel simili doctrinæ genere, licet illud typis non ex-
scribatur, pro viribus tui habeto. Officium statuto tempore ne-
gligens, per biduum mensæ communis beneficio careto.

L. VIII.

Quicquid singulis lectionibus exceperint, vel observitarint,
quovis trimestri, in publico Dominorum Professorum confectū,
producunt.

L. IX.

Dominum Oeconomum quoq; debitâ reverentiâ prosequun-
tor, nec in re ullâ se illi opponunt, nec quenquam contra illum
excitant, quod si aliquis in cibo & potu sibi satis fieri non
existimet, Dno. Inspectori vel etiam Rectori significandum
erit, absq; quorum veniâ etiam nulli pernoctandi extra colle-
gium facultas tributa fiet.

L. X.

Ad mensam dato signo modestè & confestim accedunt ut con-
secrationi illius precibusq; piis intersint, Ciboq; sumto, ac
precibus recitatis, hymnum concinunt. Ad Mensam etiam
convivam neminem, sine Oeconomi indultu adducunt.

L. XI.

Inter prandendum & cœnandum, temperantiæ, modestiæ, mo-
rumq; civilitati student, nec partes cibi aut alia vicino præ-
ripiunt, causamvè liti vel concertationi præbent; lingvâ
verò latinâ omnes utuntur. Primus in ordine singulos curio-
sè observato, & si quid contra bonos mores admisum fuerit,
id absq; morâ Dno. Inspectori indicandum.

L. XII.

Utenfilia ne corrumpunt, incuriâ autem culpâve suâ damnum
qui dederint, illud ex cognitione Dni. Inspectoris compensant

L. XIII.

Inter prandendum & cœnandum Alumni secundum ordinem,
septimanarim aut dietim, Justinum aut alium quendam Hi-
storicum, prout Dnus Inspector jusserit, & ordinârît, legunt.
Quam lectionem cæteri attentè audiunt; neq; clamoribus aut
ineptiis illos turbant.

L. XIV.

Mensâ remotâ & operas suas & conclavia rursus se recipiun-
to, ne Oeconomo aut familiæ molesti sunt.

L. XV.

Emensâ nihil quicquam secum suppellectilis culinariæ sc. panis
& cibi, sine consensu Oeconomi secum auferunt, multò mi-
nus quos delicatuli fastidiunt cibos, in partes nequiter commi-

nuanto, ut neq; Oeconomi familiæ, neq; pauperibus etiam
usui esse possint.

L. XVI.

Preces matutinas & Vespertinas Autoritate publicâ institutas
magnâ cum devotione recitato, officium in iis demandatum
diligenter obito, nec unquam præsentiam tuam, subtrahito
tardius veniens primo ferculo, emanens vero toto prandio,
vel cænâ carero.

L. XVII.

In Calligraphiâ, Arithmeticâ & Musicâ, quæ fortem tenuio-
rem subindè solantur, & omnem ætatem ornant, diligenter Te
exerceto. Harum notitiâ, qui destitueris & per ætatem ac
Naturam potes addiscere, publicas horas ne negligito.

L. XVIII.

Famulatio, qui fingeris publico, aliis bono exemplo præluce-
to, nec te Affinem earum rerum, quarum cæteri accusantur,
facito, præstantiorem locum in Mensâ communi habero, ac
officio Tuo, præsertim in omnibus negotiis à DNO. Rectore
& Collegio Profesorio demandatis, procurandis, præcipuè
vero Dominorum Professorum convocatione, fideli Disputatio-
num & Programmatum distributione, publicorum ædificiorum
& Bibliothecæ apertione, & obseratione ac similibus gnavi-
ter defungitor; delinquens, pœnam severiorem luito.

Qui modestiæ fines transilierint, & leges hæc salutares The-
onino dente intra extravè commune convictorium, arroserint,
vel quoq; in illas, aliasq; peccârint, pœnis in legibus Gymna-
sii constitutis, aliisq; arbitrariis pro personæ & delicti quali-
tate afficiuntur. Refractarii verò & turbatores, aliisq; hoc be-
neficio indigni, eo privantur, & ex honestissimâ Gymnasii so-
cietate ejiciuntur. Contra verò leges has qui reverenter ob-
servârint, ac modestiam, solertiam, doctrinamq; suam Dominis
Professoribus probârint, ulteriorem promotionem certò sibi
promittunt. Ut verò Magnifici Dni. Scholarchæ vitam mo-
resq; Alumnorum accuratè exploratos habeant, testimonium
vitæ suæ à Dominis Professoribus impetratum Magnifico Do-
mino Oeconomix Regenti, singulis semestribus exhibento, sicq;
se in omnibus actionibus gerunt, ut exinde & Altissimum laus
& gloria, se verò proba & piè actæ vitæ amplissime præmia
maneant.